

ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds nævnedes i Gaar. De Tal, han nævnedes, kan jeg ikke indestaa for er rigtige, men jeg tror i Hovedsagen, de maa være rigtige, og selv om Forholdet forrykkes ikke uvæsentligt til Fordel for de voksne og Ungdomsundervisningen, er dette Forhold dog meget beskæmmende, nemlig at der var fra 80,000 til 100,000 — lad os sige dette —, som faar Undervisning, efter at de er kommet ud af Skolen, medens der er fra 100,000 til 150,000, der ikke faar den. Man bør her selvfølgelig navnlig have sin Opmærksomhed henvendt paa dem, der ikke faar Undervisning — undtagen den Art Undervisning, hvor de kan faa Lejlighed til at lære alt, som det ærede Medlem fra Nørresundby sagde. Det er imidlertid ikke forsvarligt at lade dem nøjes med den Undervisning, navnlig ogsaa, fordi det er den mindst velstillede Del af Befolkningen, det her drejer sig om. Jeg tror, vi alle skal bøje os for, hvad det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds i Gaar sagde med megen Autoritet og kan sige med megen Autoritet, at vi forsømmer Ungdomsundervisningen her til Lands. Vi har for den Del af Danmarks Ungdom, der søger til Højskolerne, og for den Del af Danmarks Ungdom, der faar Del i den højere Undervisning og i den tekniske Undervisning, noget, som er fortræffeligt, noget, som maaske er bedre, end hvad de har i noget andet Land, men det er kun en lille Del af vor Ungdom, der faar Del i dette, det maa vi ikke glemme i denne Forbindelse. Jeg tror derfor, at der for den nye Rigsdag, som kommer, her ligger en Opgave af den største Betydning og af en Rækkevidde saa stor, at vi ikke let kan overvurdere den, men hidtil har undervurderet den.

Lovforslaget, som nu skal behandles i et Udvalg, bygger paa, at Kommunerne faar en Pligt til at oprette Fortsættelsesskoler og faar en Ret til at gøre det obligatorisk at søge disse Skoler. Jeg tror ikke, det vil være heldigt at gaa denne Vej, men jeg tror, at der paa anden Maade, som Lovforslaget beskæftiger sig med, og som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (K. M. Klausen) beskæftigede sig med, kan gøres meget. Det, jeg vil give min Tilslutning, er dette, at man for det første tager et Arbejde op paa at skaffe bedre Lærerkrafter, end der er i Øjeblikket. Det kan ikke nytte at stille en stor Skole paa Benene og navnlig ikke at gøre den obligatorisk, saa længe Lærerne ikke

er til Stede, og alle, der har beskæftiget sig blot noget med dette Spørgsmaal, vil sikkert være paa det rene med, at der trænges til en dybtgaaende Forandring af Seminarieundervisningen her til Lands og en Udvidelse af Lærernes Uddannelse, hvis der skal være Tale om at tage en saadan Undervisning op i stor Stil. Dernæst vil det sikkert ogsaa blive nødvendigt at gøre Skolen til en Dagskole. Jeg tror, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) har Ret i, at det bør være en Dagskole. Dernæst bør det slaas fast, at Arbejdsgivere ikke maa have Ret til at nægte unge Mennesker, som er i deres Erhverv, Adgang til at søge disse Skoler, og at de ikke maa have Ret til at gøre Fradrag i Lønmen eller gøre det til Betingelse for at antage dem, at de ikke søger disse Skoler. Dernæst bør Undervisningen være gratis, og der bør efter min Mening lægges megen Vægt paa, at der til disse Skoler paa Landet knyttes Biblioteker og Læsestuer, saa at der bliver Adgang for Ungdommen til om Vinteren at søge rummelige, lyse og opvarmede Lokaler, hvor de kan faa Lejlighed til at læse, det mangler man de allerfleste Steder. Jeg tror, man bør udvide Centralapparatet paa Biblioteksvæsenets Omraade i Forbindelse hermed, saa at man ikke alene har Centralbiblioteker i København og i Aarhus, men ogsaa faar Centralsteder i Odense og Nørrejylland, Statsbiblioteker eller Amtsbiblioteker, hvordan man nu mest praktisk vil ordne det.

Alt dette bør tages op i Forbindelse med en Plan om hele vort Skolevæsens Omdannelse; det har allerede tidligere været drøftet her i Rigsdagen, men jeg peger paa det igen, at et samlet Arbejde bør tages op. Dogmet om, at Danmark er det mest oplyste Land, er vel nok et af dem, der har gjort mest Fortræd her til Lands, det bør vi hurtigst muligt se at faa slaaet ned, saaledes at det ikke længere kan benyttes som den Sovepude, det hidtil mange Steder er blevet benyttet til. Jeg mener, at alle disse Spørgsmaal bør tages samlet op, og at det naturligt bør gøres af den nye Rigsdag, der nu kommer. Jeg tror, at Spørgsmaalet er af en saa vidtrækkende Karakter og Betydning, at det ikke kan drøftes endelig færdigt, ej heller lægges endeligt til Rette, i den Del af Samlingen, der er tilbage, men jeg tror alligevel, at det er fortjenstfuldt, at Sagen rejses og drøftes, saa at der derved vækkes Interesse for den ud over Landet i højere Grad, end der er; der er dog